

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrierile neprimite nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Daus, Heinrich
Schalek, Rudolf Moss, A. Oppelt
Nachfolger; Anton Oppelt, J.
Dawson, în Budapesta: A. V.
Goldberg, Eckstein Bernas; în
București: Agența Basas, Buc-
urești de Roumanie; în Ham-
burg: Karoig & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 or. și
80 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagină a 8-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în ziua-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 are
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dăru în casa: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 6 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 230.

Brașov, Vineri 18 (30) Octombrie

1896.

Declarațiune-Protest.

La lungul șir al atentatelor, săvârșite dela inaugurarea dualismului încôce în contra limbei și a naționalității poporului român din Transilvania și Țera unghurască, s'a mai adaus încă unul.

Țilele trecute, noi Români din Transilvania am fost victimele acestui nou atentat, care întrece tot ce volnicile organelor puterii publice au prestat până acuma în persecutarea naționalității noastre.

Imprejurările, în cari ni-s'a aplicat lovitura cea nouă, sunt cu atât mai agravante, cu cât ne aflam în plinul period electoral, în ajunul alegerilor generale pentru parlamentul din Pesta.

Alegătorii dietali de naționalitate română din comitatul Brașovului, conscii de drepturile și de datorințele lor cetățenesci și naționale, vrând a se întruni în 22 l. c. în Brașov pentru a se consulta asupra pașilor ce urma să-i facă în fața alegerilor dietale, **au fost opriți de-a se aduna.** Au fost opriți, deși au implinit toate formele legale și **cu toate că spre acest scop primiseră încă și permisiunea în scris a autorității locale pentru ținerea întrunirii;** au fost opriți printr'un **ordin fișpănesc care, lipsit de orice temelii legal, declară simplamente desființată libertatea de întrunire a cetățenilor de naționalitate română, o declară desființată chiar și față cu executarea celui mai cardinal drept constituțional dicând: „că adunări electorale conchiimate după naționalitate în general nu pot fi permise.”**

Și nu este numai o măsură de caracter local, ce s'a luat aici, ci același atentat s'a comis în același timp și în contra fraților noștri din comitatul Bistrița-Năsăud; aceeași oprire a împedecat și ținerea conferinței generale a alegătorilor români aderenți ai programului național din totă Transilvania și Ungaria, care avea să se întrunească la Sibiu spre a hotărî asupra atitudinii poporului român în fața alegerilor dietale.

Timpu de 29 de ani guvernele unghuresci n'au cutezat să atace pe față dreptul de liberă întrunire și stătuire. Numai guvernul de astăzi se crede cu desăvârșire degagiat de indatorirea de-a mai respecta acest drept fundamental constituțional față cu poporul român. Ministerul Banffy prin organele sale ne declară de-odată lipsiți de dreptul constituțional al întrunirii; ne declară în afară de lege și disolvați ca naționalitate pe noi Români cari, cu toate fibrele vieții noastre publice și private suntem legați de principiul naționalității, principiu care unesce și constituie într'un puternic mănunchiu de interese durabile și neștrămutate însăși ființa noastră ca popor cu limbă, obiceiuri și cultură națională proprie.

Până acuma crudela persecuțiune a elementului românesc, ce isvorăse mai cu sémă din nisuițele utopice de unificare națională se făcea cel puțin sub masca apărării legalității. Astăzi lucrurile au ajuns până acolo, încât organele puterii publice atacă cu vizirul deschis însăși bazele legilor și ale constituțiunii, numai ca să pôtă paralisa și nimici libertatea de acțiune politică a cetățenilor de naționalitate română.

Cu toate că legea dela 1868 intitulată „*lege asupra egalei îndreptățiri a naționalităților*”, precum și legea scolară, legile privitoare la autonomia bisericilor etc. din același an circumscriu sfera de drept, — de altminterlea de tot restrinsă și micșorată — în care admit validitatea intereselor de naționalitate în viața publică de stat, prin folosirea limbei și prin dezvoltarea învățământului național; cu toate că aceste interese fiind inerente dezvoltării naționalităților ar trebui să se afle, firesce, și reprezentarea lor în corpurile legiuitoare ca să pôtă fi apărute, păstrate și înaintate; cu toate că, prin urmare, *însăși legile maștere amintite reclamă pe baza principiului constituțional comuna sfătuire și solidară conlucrare a cetățenilor de naționalitate română* pentru a pute ajunge la validitatea intereselor lor în viața publică a statului; guvernul și organele lui decretază prin ordine volnice administrative, că acele interese ale naționalității noastre **nu noi Români, pe cari ne privesc, suntem în drept a le apăra și a le reprezenta, ci numai colectivitatea cetățenilor de diferite limbi și naționalități.**

Printr'asta guvernul și organele luine denegă nouă Românilor baza de dezvoltare, ba chiar dreptul de existență pe temelii principiului de naționalitate, recunoscut de însăși legislațiunea unghurască.

N'a fost de ajuns, că de trei decenii încôce nu s'a făcut nimic din partea guvernelor și a legislațiunii unghuresci pentru ușurarea stării politice a poporului român, cel mai numărc după poporul maghiar;

n'a fost de ajuns, că până în ziua de astăzi sunt susținute în Transilvania legile excepționale aduse anume în contra Românilor, că este susținută în deosebi legea asupra electorale, cu totul diferită de legea de alegere valabilă pentru Țera unghurască, prin care lege po-

porul român transilvan este în cea mai mare parte despoiat de dreptul electoral;

n'au fost de ajuns aceste despotice măsurii luate pentru a sugruma cu desăvârșire vocea poporului român din această țără;

ci acum organele stăpânirii, cu-o brutalitate ne mai pomenită în viața statelor constituționale, chiar și pe cea mică fracțiune de Români, ce a ajuns cu mare greu să fiă investită în puterea legii excepționale cu dreptul electoral, o împiedecă de-a se mișca și de a-se întruni liber.

Și toate acestea se fac și se săvârșesc pe când în același timp reprezentanții opiniei publice maghiare se sforteză să convingă străinătatea, că decă se și întâmplă nedreptate Românilor, numai aceștia pôtă vina, pentru că nu voesc să se folosescă de armele legale, ca intrând în dietă să-și valideze acolo interesele lor.

Protestăm solemn în fața Țerei și a lumii culte în contra politiceii maghiare de duplicitate, care de-o parte ne reproșeză de ce nu ne folosim de drepturile constituționale, er de altă parte ne despõe de aceste drepturi călcându-le în picioare în modul cel mai crud și brutal;

Protestăm solemn în fața Țerei și a lumii culte în contra barbarelor încercări de-a ne desființa ca naționalitate;

Protestăm sərbătorește în contra atacului ce se face în mijlocul Europei civilizate asupra drepturilor omului, asupra libertății cetățenesci și naționale;

Protestăm și declarăm că'n mânia tuturor uneltirilor și a temerarelor atentate, ce se săvârșesc de către purtătorii actualei politice de stat unghuresci în contra naționalității române, noi membrii ei, alegători și nealegători, suntem firm hotărâți a ne implini până 'n sfârșit cu credință și fără șovăire sfânta datoriă, ce ne-o impune, ca cetățeni și Români, lupta dreaptă pentru existența și egala noastră îndreptățire națională!

BRAȘOV, 15 (27) Octombrie 1896.

Dr. Aurel Mureșianu, Axentie Severu, Simion Damian, Dr. G. Baiulescu, Valeriu Bologa, Iosif Maxim, Virgil Onișiu, Dr. Valeriu Branisoc, Ioan Seniuce, I. G. Barițiu, George Navrea.

N. Petra Petrescu, Andrei Bârșeanu, Dr. Dumitru Popp, Grigoriu Maior, Arsenie Vlaicu, Ioan Săbădeanu, N. Bogdan, Virgil Șotropa, Nicolae Flusturan, Nicolau Garoiu, Ioan Crișan.

I. Priscu, Pompiliu Dan, Vasile Goldiș, I. B. Boiu, Ioan I. Burduoiu, Iosif Micu (Feldiôra), Petre Broșteanu, Theodor Spuderoa, Ioan Secareanu, Toma Frateșiu (Săcele).

Dr. E. Lemeni, Nicolae Ciureu, Alexe Moldovan, Moise Micu, Constantin Nicolau, P. Roșca, Ioan Suciu, I. Frateșiu și R. Frateșiu (Prejmer), Ilie Savu.

Sterie Stinghe, Teodor Nicolau, Ioan Stinghe, B. L. Popoviciu, Nicolae Navrea, Simeon Theodor, Nicolae Bârșan, Ioan Murăroiu, Dimitrie I. Popp, Constantin Popp, Andrei A. Lupan jun.

Iosif Moldovan, N. Mocan, D. Iarca, Teodor T. Christan, Forea Pernea, Dumitru D. Constandin, Ioan Popescu, Constantin Voicu, Ioan Ienea, Ioan Lupan, G. Stinghe, Nicolae Stinghe, Nicolau Puiu, I. Lacea.

Ios. Oncioiu, N. Grădinar, Andrei Lupan, George Preșmereanu, Costi Orghidan, D. Stinghe, G. Furnică, N. Furnică, Ștefan T. Median, Christea Oltean, G. Steriean.

N. Bărbuceanu, Ioan Vlaicu, Theodor Câmpean, George Iliescu, Nicolae Stinghe, Ioan Zamfir, George Lupșan, Oprea Pitișiu, Nicolae Peligrad, Ioan Avrigeanu.

Ioan N. Bidu, George Negușiu, Vasile Baboie, Andrei Bidu, Ioan Bratu, Dumitru Bada, George Drăghici, I. Drăgan, Ștefan Frigătoriu, Nicolae Bădițoiu, Ștefan Belindescu.

Dragomir Pulpaș, Ioan Peligrad, Christea Ch. Orghidan, George Birea, Nicolae N. Roncea, I. Spuderoa, Georgiu Pâlțea (Feldiôra), Iou Puff, G. Măzăreanu, N. Ardeleanu.

Arsenie Orghidan, George Vlaicu, Vasile Meșotă, Dumitru N. Căpățînă, N. Grădinar, R. Măzărescu, Spuderoa Iancu, Vasile Ocășanu.

(Va urma.)

Cursul la bursa din Viena. Din 27 Octomvre 1896.

Table with 2 columns: Item (e.g., Renta ungh. de aur 4%, Renta de corone ungh. 4%) and Price.

Table with 2 columns: Item (e.g., Bonuri rurale unghare 4%, Bonuri rurale croate-slavone) and Price.

Table with 2 columns: Item (e.g., Actii de ale Banzei austro-ungar., Actii de ale Banzei ungh. de credit) and Price.

Cursul pietei Braşov.

Table with 3 columns: Item (e.g., Banca rom. Camp., Argint roman. Camp.), Price, and another Price.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutia este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbice la stomach și pânțee...

Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, dacă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răceală.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de nătron Acid-salicilic)

La întrebuintarea dîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătoasă și mai departe a dinților.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincia se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La depozite se se cere anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Braşov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoșii, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Braşov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghete al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot că-păta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot încheie hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, cară funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vëndet, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se escută prompt și ieftin, i au asupra-mi și transporturi de mörți în străinătate.

În fine recomand și biroul meu mijlocitor procedând cu cunoscuta-mi soliditate.

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Large railway schedule table with multiple sections: Budapest-Predeal, Ghiriș-Turda, Copsa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraș, Simeria (Pist) - Hunedora, Braşov-Zernești, Mureș-Ludoș-Bistrița, Arad-Timișora, Sibiu-Cisnădie, Sighișora-Odorheiu-săcuesc. Each section contains columns for train type, time, and station names.

Notă: Orele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se oeti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadrați cu linii mai negre însemnă orele de noapte.